

Beleidsinventarisatie Omgevingsvisie gemeente Waalre

Versie: 20 maart 2020

Inleiding

In 2021 is de Omgevingswet van kracht. Een nieuw stelsel van regelgeving met regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Dit stelsel bundelt de huidige zesentwintig wetten en ruim honderd regelingen over de fysieke leefomgeving tot een wet. Maar veel belangrijker nog: de wet biedt lokale overheden meer afwegingsruimte in regels en beleid en daarmee meer mogelijkheden om in overleg te gaan over plannen en initiatieven. Daarmee is de Omgevingswet een van de belangrijkste decentralisatieopgaven van deze eeuw.

De Omgevingswet daagt de gemeente daarom meer dan ooit uit goed na te denken over haar toekomst, de vormgeving van haar omgevingsbeleid en de manier waarop ze wil (samen)werken met initiatiefnemers/inwoners, (keten)partners, bestuur, politiek en eigen organisatie. En in het verlengde daarvan over haar rol als beleidsmaker, vergunningverlener, toezichthouder en procesbegeleider. Als er meer afwegingsruimte komt in regels en beleid, wordt het steeds belangrijker om de juiste ambities te formuleren, kaders te stellen en het overleg daarover goed te organiseren.

Een verplicht onderdeel van de invoering van de Omgevingswet is het vormgeven van een omgevingsvisie. Een brede toekomstvisie waarin de gemeente de koers voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving vastlegt. Tegelijkertijd kan de omgevingsvisie worden benut om op een meer samenhangende en gebiedsgerichte manier te werken aan de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving en het omgevingsbeleid.

De gemeente Waalre heeft besloten om een omgevingsvisie te ontwikkelen en om deze begin 2021 vast te stellen. De eerste fase van dit proces is de 'Dromenfase' waarin de dromen en ideeën van de samenleving, professionals en politiek worden geïnventariseerd. Tegelijkertijd wordt in deze fase geanalyseerd waar de gemeente nu staat als het gaat om beleid dat (in de breedste zin) betrekking heeft op de fysieke leefomgeving. Daartoe heeft de gemeente een beleidsanalyse uitgevoerd van strategische visie- en beleidsdocumenten. Deze ligt voor u. Hierbij is ook gekeken naar hoe het huidige beleid binnen de gemeente zich op hoofdlijnen verhoudt tot nieuw ontwikkelingen en thema's en de doelen van de Omgevingswet (integraliteit, actualiteit, gebiedsgericht, participatie & samenwerking). Bestaand beleid vormt vooralsnog het vertrekpunt van de omgevingsvisie en een confrontatie met ambities die leven in politiek en samenleving geeft aanknopingspunten voor de uitvoeringsstrategie.

Ook is er een eerste oefening gedaan in het inventariseren van de huidige kwaliteiten en belangrijkste opgaven voor Waalre. Zo is deze analyse niet alleen een eerste oefening met de toekomst in het kader van de omgevingsvisie, maar laat het ook zien op welke thema's de komende jaren extra inzet zal moeten worden gepleegd.

Op de onderstaande thema's is het beleid geclusterd geïnventariseerd:

1. Wonen en wijken
2. Ruimtelijke kwaliteit
3. Grondbeleid
4. Economische zaken
5. Bereikbaarheid en mobiliteit
6. Bestuurlijke (regionale) samenwerking

7. Cultuurhistorie en erfgoed
8. Recreatie en toerisme
9. Buitengebied
10. Water en riolering
11. Natuur, landschap en biodiversiteit
12. Energietransitie
13. Externe veiligheid en milieu
14. Veiligheid
15. Jeugd en onderwijs
16. Gezondheid en sport

Conclusies op hoofdlijnen

Veel beleid is actueel

De gemeente Waalre heeft de laatste jaren flink geïnvesteerd in visie- en beleidsontwikkeling in het ruimtelijke domein. Daaruit blijkt dat de gemeente in beginsel goed zicht heeft op de grote trends en ontwikkelingen, niet alleen op lokaal, maar ook op regionaal niveau. De gemeente Waalre heeft op dit moment een overzichtelijk aantal actuele strategische beleidsdocumenten die van toepassing zijn op de fysieke leefomgeving, zoals de structuurvisie, de groenvisie, de woonvisie, het monumentenbeleid, etc.. Ook op voor de fysieke leefomgeving relevante thema's als economie, gezondheid en veiligheid is beleid ontwikkeld. Deze strategische beleidsdocumenten vormen in belangrijke mate een goed beleidsmatig vertrekpunt voor de omgevingsvisie. Op het gebied van klimaatadaptatie geeft de gemeente nog weinig tot geen eigen richting aan ontwikkelingen.

Ook zijn er enkele lokale en regionale visiedocumenten in ontwikkeling, of wordt de revisie dit jaar opgestart, zoals de notitie 'Goed wonen in 2030', de strategie voor sterke werklocaties en de Regionale Energiestrategie (RES). Het is zaak hier bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie rekening mee te houden. Enerzijds door nieuwe inzichten mee te nemen in de omgevingsvisie, anderzijds door te letten op de integraliteit en gebiedsgerichte uitwerkingen in deze visie- en beleidsdocumenten. Het kan bovendien zo zijn dat de omgevingsvisie uitspraken doet die van invloed zijn op de (toekomstige) ontwikkeling van het sectorale beleid. Dit is een complexe puzzel waarbij de uitdaging voor ligt beleidsdomeinen te integreren en tegelijk helder en richtinggevend te zijn.

De omgevingsvisie zal hier op hoofdlijnen richting aan moeten geven. De uitdaging is om dit te doen vanuit het eigen verhaal, een narratief dat past bij de kwaliteiten, de identiteit en verschillende gebieden van Waalre. Als onderbouwing voor ruimtelijke keuzes. De huidige structuurvisie en de gebiedsvisies bieden hiervoor een eerste handvat, maar vragen met het oog op toekomstige maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen (bijv. van uitbreiding naar transformatie, energie en klimaatadaptatie) een actualisatieslag.

Kansen voor integrale gebiedsgerichte uitwerking

De omgevingsvisie zal opgave- maar waar mogelijk ook gebiedsgerichte keuzes gaan maken, zoals dat in een deel van het beleid al is gedaan. Denk hierbij aan de gebieds- en centrumvisies. Niet voor elk thema geldt dat het beleid gebiedsgericht is uitgewerkt. Denk aan de Woonvisie of het gezondheidsbeleid, waarin belangrijke opgaven worden geagendeerd, maar nog geen gebiedsdifferentiaties in de gemeente zijn aangebracht. Daar liggen kansen: het traject van de omgevingsvisie kan gebruikt worden om te verkennen waar gebiedsgerichte uitwerkingen gewenst zijn. Een belangrijk voordeel van gebiedsgericht denken en werken is dat dit de integraliteit van beleid ten goede komt. Denk aan dilemma's als klimaatadaptatie en woningbouw of de energietransitie en natuurontwikkeling.

Vormgeven aan participatie en samenwerking

Een belangrijk deel van het huidige (strategische) beleid is in samenspraak met bewoners en stakeholders tot stand gekomen, zoals de Structuurvisie, gebiedsvisies, centrumvisies en woonvisie. Dit geldt echter niet voor al het beleid. Zo zijn regionale visies vaak in samenspraak met de politiek en het bedrijfsleven ontwikkeld, maar niet altijd in samenspraak met bewoners.

Zuid-Oost Brabant is een regio waarin in MRE en SGE verband intensief wordt samengewerkt, veel regionaal beleid is of wordt ontwikkeld. Ook in de uitvoering worden veel programma's in de (deel)regio's opgepakt. Zo wordt er gewerkt aan een regionale ruimtelijke strategie (o.a. mobiliteit, wonen en economie), een Regionale Energiestrategie (RES), de toekomst van het landelijk gebied, regionale afspraken over detailhandel, samenwerking in milieubeleid etc. Dit regionaal beleid geeft richting aan de regio en daarmee aan Waalre, maar de gemeente zal hier vanuit haar eigen kwaliteiten en specifieke opgaven invulling aan moeten geven.

Regionale afstemming is voor de lokale omgevingsvisie van de gemeente geen extra opgave, maar een onderdeel van een doorlopend afstemmingsproces. De uitdaging is wel om in de omgevingsvisie regionale opgaven en ambities samen te brengen met de lokale kansen en uitdagingen en die gebiedsgericht uit te werken. Zo kunnen ambities uit de regio landen in de gemeente en kan de gemeente richting geven aan keuzes in de regio.

Thema	1. Wonen en wijken
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio Woonvisie 2013 Visie op Goed Wonen, beeld van inwoners gemeente Waalre' van het PON Visie op Goed Wonen (raad sept 2019) Goed Wonen in 2030, Woonnotitie (in ontwikkeling, raad maart) Regionale Woonvisie Stedelijk Gebied Eindhoven</p>
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie: De Visie op Goed Wonen geeft aan hoe Waalre in 2030 er uit moeten zien. De streefbeelden zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woningen voor iedereen in elke levensfase 2. Een groene en ruime woonomgeving 3. Een veilige woon- en leefomgeving 4. Een goede bereikbaarheid van stad, snelwegen en werkgelegenheid 5. Aantrekkelijke voorzieningen voor de dagelijkse behoeften 6. Een sociale gemeenschap 7. Inwoners en gemeente doen het samen 8. Een gezonde gemeenschap 9. Een duurzame gemeente <p>In de Woonnotitie wordt de Visie uitgewerkt in concrete beleidsdoelen voor de korte en middellange termijn. Daarbij zijn jongeren en senioren de belangrijkste doelgroepen voor de komende jaren. In de Regionale visie zijn alle regionale afspraken bij elkaar gebracht, zoals de woningbouwafspraken en onderscheidende kwaliteiten naar locatie.</p> <p>30% sociale huur/koop, 40% middenhuur/koop, 30% vrije sector.</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig... Dorps wonen bij de stad, exclusief, hoge kwaliteit openbare ruimte, groen, ruim, rustig en veilig,</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Woningaanbod voor jongeren/starten (betaalbaarheid!) - Vergrijzing en de vraag naar woningen - Voorraad kent vooral gezinswoningen, vraag komt van een- en tweepersoonshuishoudens. - Hoe gaan we met de voorraad om? Verkennen wat de mogelijkheden zijn voor woning/perceel splitsing etc. Dit kan botsen met de kwaliteiten van een goede woongemeente. - Inbreiding zou een uitkomst bieden, maar dat hangt wel af van de schaal en het woonmilieu. - De uitbreidingslocaties zijn kwalitatief hoogwaardige woonmilieus voor de regio, maar wordt ook gebouwd voor lokale behoefte. Exclusieve woonmilieus, maar een inclusieve samenleving.
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid? Visie geeft integraal beeld. Woonnotitie gaat alleen over beleidsterrein Wonen</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe? Nee</p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld? Zeer uitvoerig traject met Wooncafés, burgerpanel etc.</p>

In hoeverre vindt er **regionale afstemming** plaats rondom het thema? En hoe?
Zeer uitvoerig binnen het SGE, er zijn vergaande afspraken.

Thema	2. Ruimtelijke visies, kwaliteit en welstand
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Structuurvisie "Focus op Waalre" (2013) - Centrumvisie Waalre-dorp + aanvullingen (2012 / 2016) - Gebiedsvisie Waalre-Noord (2007) - Gebiedsvisie Vitaal dorpschart Aalst (2019) - Gebiedsvisie 't Hazzo e.o. (2017) - Gebiedsvisie Westrand Waalre - Welstandsnota Waalre (2013) - Beleidsnota Monumenten - Erfgoedverordening Waalre 2017
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p><u>Structuurvisie "Focus op Waalre" (2013)</u> Structuurvisie geeft de beoogde ruimtelijke ontwikkelingsrichting voor de gemeente Waalre, de gemeentelijke beleidskeuzes op thema's landschap, woonomgeving, voorzieningen, economie, recreatie en infrastructuur. Tevens geeft het de beoogde en beoogde regie (moeten, willen, kunnen, voorkomen). Toekomstige ontwikkelingen moeten geënt zijn op de bestaande waarden: zowel ervan profiteren en erop voortbouwen, maar ook door ze te respecteren en de kwaliteit ervan verder te versterken. De hoofdkeuzes worden door 16 punten getypeerd.</p> <p><u>Centrumvisie Waalre-dorp + aanvullingen (2012 / 2016)</u> De belangrijkste ambities en doelen van de Centrumvisie was een verlevendiging van het centrumgebied van Waalre-dorp en het bieden van inhoudelijke en ruimtelijke kaders voor (toekomstige) ontwikkelingen in het gebied. Dit heeft met name betrekking op keuzes ten aanzien van onder meer retail, verkeer en parkeren en beeldkwaliteit. Integraliteit in ruimtelijk-functioneel opzicht is daarbij een belangrijk uitgangspunt.</p> <p>In 2016 is de Centrumvisie 'geactualiseerd', in die zin dat nadere duiding is gegeven aan bepaalde aspecten van de gewenste ontwikkelingsrichting. Daarbij zijn de thema's 'culinair', 'natuur(lijk)' en cultuurhistorie benoemd als leidend voor toekomstige ontwikkelingen. De ambitie om de potentie van (het centrum van) Waalre-dorp meer te benutten, het centrum te verlevendigen en verder te ontwikkelen vanuit toeristisch-recreatief oogpunt blijft ongewijzigd.</p> <p><u>Gebiedsvisie Waalre Noord (2007)</u> Op hoofdlijnen zijn in de Gebiedsvisie de volgende keuzes gemaakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het investeren in natuur en landschap tussen de nieuwe woonbebouwing en de A2, wat leidt tot een forse, duurzame groene dorpsmantel; • een relatief beperkte woningbouwontwikkeling ten westen van de Onze Lieve Vrouwendijk, op voldoende afstand tot het Dommeldal, vanwege de natuur- en landschappelijke kwaliteiten van dit gebied en passend bij de maat en schaal van de (lint) bebouwing van De Heuvel; • het verbeteren van de waterkwaliteit van het Gat van Waalre (=de plas) en vervolgens water als kwaliteit inzetten voor het woonmilieu en (extensieve) recreatie. Dat betekent wonen aan of op de plas, het 'naar binnen halen' van water in het gebied en de introductie van recreatieve elementen als routes, een strandje en horeca aan het water; • inzetten op het behouden en versterken van het bestaande bos aan de oostzijde en het benutten ervan als kwaliteit voor het woonmilieu door het introduceren van enkele hoogwaardige woongebouwen.

	<p>Visie Vitaal Dorpshart Aalst 2.0 Op 22 oktober 2019 heeft de gemeenteraad de Visie voor het dorpshart van Aalst (versie 2.0) vastgesteld, waarin de ambities en uitgangspunten voor het dorpshart Aalst zijn opgenomen. De visie streeft naar een compact, intiem en gezoneerd centrumgebied in Aalst. De Aalster sfeer en de hoge kwaliteit die we willen laten zien in de gebouwen en de openbare ruimte zijn er in vastgelegd. Het gaat dan onder andere om een laaninrichting voor de Eindhovenseweg met vrij liggende fietspaden en een 30km uitstraling. Geen aparte busbaan, maar een slimme manier van rijden. Voorrang voor langzaam verkeer. Een centraal markant dorpsplein aan de Eindhovenseweg en een groener centrum met historische kwaliteiten. Het dorps karakter wordt teruggebracht in de bebouwing. Het centrum van Aalst krijgt op deze manier een eigen herkenbare sfeer die zich onderscheidt van andere dorpscentra.</p> <p>Gebiedsvisie 't Hazzo e.o. (2017) De gebiedsvisie voor 't Hazzo en omgeving is een kaderstellend document voor de (gewenste) herontwikkeling van het gebied rondom voormalig gemeenschapshuis 't Hazzo en een deel van de in de directe nabijheid hiervan gelegen bedrijventerreinen. De visie is uitvoeringsgericht en inmiddels bevinden diverse deelopgaven en -projecten zich in de voorbereidings- en/of uitvoeringsfase. Doel en ambitie is de uiteindelijke herontwikkeling van dit gebied tot een groen en aantrekkelijk woonmilieu inclusief een duurzame accommodatie voor sport en ontmoeten.</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p><u>Algemeen</u> Karakteristiek voor Waalre is de kwaliteit van woon- en leefmilieu en de wens deze te behouden en versterken. Er zijn binnen beide kernen wijken met hun eigen kenmerken, maar er is overal veel aandacht (en ambitie) voor de inrichting van de openbare ruimte, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving.</p> <p><u>Structuurvisie "Focus op Waalre"</u> Waalre onderscheidt zich ten opzichte van de andere randgemeenten van Eindhoven met name in haar groene profiel; nergens zien we een gemeente die zo ruim is toebedeeld in haar bosareaal. De gemeente Waalre is trots op dit beeld van exclusiviteit, authenticiteit en dynamiek. Dit biedt kansen. We zien het als een belangrijke uitdaging om die kansen te verzilveren daar waar dat kan, zonder dat dit ten koste gaat van de waarden en kwaliteiten.</p> <p><u>Centrumvisie Waalre-dorp</u> Het centrum van Waalre kenmerkt zich door goed functionerende voorzieningen in winkelcentrum De Bus maar wat Waalre echt karakter geeft is de Markt en directe omgeving met haar monumentale panden (Klooster, Oude Willibrorduskerk, Huize de Brink etc.). De visie en benoemde leidende thema's geven ruimte voor verdere versterking en ontwikkeling van het centrum.</p> <p><u>Gebiedsvisie Waalre Noord</u> Waalre-Noord biedt een hoogwaardige woonomgeving voor alle beoogde doelgroepen, waar sprake is van een herkenbare Waalrese identiteit maar met nieuw elan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dorps wonen maar met toegevoegde waarde: wonen aan het water met een eigentijdse architectuur; • Waalres wonen in het bos, maar dan wel compact en in een hoge dichtheid; • herkenbaar wonen in het landschap met respect voor natuur en landschapswaarden.

	<p><u>Visie Vitaal Dorpshart Aalst 2.0</u> Het centrum van Aalst kan op basis van deze visie de zo gewenste versterking komende jaren gaan verwezenlijken. In het centrum van Aalst spelen namelijk de afgelopen jaren ontwikkelingen zoals in veel kleine kernen: Een terug lopend voorzieningenniveau met leegstand als gevolg. Daarnaast wordt al jaren de sfeer van het centrum van Aalst en Den Hof als onvoldoende ervaren. Met deze visie kan een uniek en bijzonder dorpshart gerealiseerd gaan worden, samen met ondernemers en inwoners.</p> <p><u>Gebiedsvisie 't Hazzo e.o. (2017)</u> Het gebied rondom 't Hazzo is erg versteend en rommelig. Met de realisatie van de visie krijgt het gebied in zijn geheel veel meer ruimte voor groen en een verbetering van de verblijfskwaliteit. De (voormalige) bedrijfslocaties worden omgevormd tot aantrekkelijke woonlocaties vlakbij het centrum van Aalst en de voorzieningen.</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>Structuurvisie: Uitdaging is dorps te blijven in het zeer sterk groeiend stedelijk gebied. Gebiedsvisie Waalre Noord: Dorps blijven bouwen in eigen tempo en hoogwaardige kwaliteit.</p> <p>Bij veel visies en uitvoeringsprojecten spelen inhoudelijk dezelfde vraagstukken, uitdagingen en ambities. Alle richten zich op duurzamer leven, klimaatadaptatie, parkeren (normen), betaalbaar wonen, bereikbaarheid van winkels en voorzieningen, etc.. Daarnaast kent elk gebied zijn specifieke opgaven, zoals het verwezenlijken dorpsplein door sloop van het huidige poortgebouw (niet in handen van gemeente) in het centrum van Aalst en de realisatie van een nieuwe en duurzame accommodatie voor sport en ontmoeten bij voormalig gemeenschapshuis 't Hazzo.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <p>Veel van het beleid komt tot stand op een interactieve manier waarbij een zo breed mogelijke benadering wordt gehanteerd. Integraliteit is een aandachtspunt, maar heeft in de meeste gevallen wel betrekking op met name de ruimtelijk- functionele aspecten. Er is steeds meer aandacht voor verdere verbreding van integraal beleid met andere onderwerpen en thema's, maar dit is nog niet altijd het geval. Bovendien verschilt het ook per beleidsstuk: sommige lenen zich er bij uitstek voor om zo breed en integraal mogelijk tot stand te brengen (bv. een uitvoeringsgerichte gebiedsvisie), andere een stuk minder.</p> <p>Structuurvisie: zeer integraal Gebiedsvisie Waalre Noord: binnen afgebakend gebied zijn alle functies meegenomen</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe?</p> <p>De verschillende gebiedsvisies zijn gericht op de ontwikkelingen in specifieke gebieden en daarmee dus gebiedsgericht. Daarbij is, gezien vanuit ruimtelijk-functionele aspecten (bv: verkeer-parkeren-openbare ruimte-woningtypen-volkshuisvesting-stedenbouw) sprake van integrale benadering.</p> <p>Andere, meer algemene beleidsdocumenten, zoals de welstandsnota richten zich weliswaar op de hele gemeente, maar kennen specifieke (en deels gebiedsgerichte) criteria. De structuurvisie kenmerkt zich door wat abstractere beleidslijnen en uitspraken, maar kent ook gebiedsgericht karakter waarbij specifiek</p>

5 deelgebieden zijn benoemd.

Gebiedsvisie Waalre Noord: specifiek 4 deelgebieden benoemd

In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van **participatie** met inwoners opgesteld?

Bij de verschillende gebiedsvisies is in principe altijd sprake geweest van burgerparticipatie, zij het dat deze per visie wel op verschillende wijzen is ingevuld. Bij sommige gebiedsvisies zijn informerende bijeenkomsten en werksessies georganiseerd en bij de structuurvisie heeft een zeer interactief proces plaatsgevonden met inwoners en diverse bijeenkomsten. Gebiedsvisie Waalre Noord: Zeer interactief traject met inwoners, diverse bijeenkomsten, projectcommissie vanuit raad.

Centrumvisie Waalre-dorp

Bij de Centrumvisie is naast brede informatie- en werksessies gebruik gemaakt van een klankbordgroep waarin onder meer ondernemers en bewoners vertegenwoordigd waren. Dit heeft geleid tot een herkenbaar en breed gedragen visiedocument. Ook bij de uitvoering is de klankbordgroep nog langere tijd betrokken geweest.

Centrum Aalst

Sinds 2017 is een proces doorlopen dat geleid heeft tot een visie 1.0. Deze vastgestelde visie is gevolgd door een Nota van Uitgangspunten die ook door de gemeenteraad is vastgesteld. Bij de vaststelling van genoemde stukken heeft de raad bij amendement op het punt van een straatje over het zuidelijk plein en het thema duurzaamheid haar bedenkingen uitgesproken. Ook over de vraag of een deel van het poortgebouw zou moeten verdwijnen bestond geen breed draagvlak.

Om mentale ruimte te creëren en tegelijk te komen tot antwoorden aangaande voornoemde aspecten is vervolgens in het voorjaar van 2019 een creatief proces gestart. Dat proces bestond eruit dat 3 ontwerpburo's zijn gevraagd om ontwerpend na te denken over het centrum. Enkele experts is gevraagd om hierop te reflecteren. In het voorjaar van 2019 resulteerde dit in de presentatie van 3 ontwerpstudies gevolgd door een debat met de experts. Raadsleden en klankbordgroepleden waren hierbij uitgenodigd. Vanuit het bovenlokale project Gezonde Duurzame Leefomgeving hebben studenten van de TUE eveneens een ontwerpvisie opgesteld. De 4 ontwerpen zijn getoond aan inwoners op een inloopbijeenkomst. Zij hebben hierop uiteraard mogen reageren. De oogst van dit proces heeft als input gediend voor het verbeteren van de visie 1.0 tot de voorliggende visie 2.0.

Gebiedsvisie 't Hazzo e.o.

Bij het proces om te komen tot een gebiedsvisie voor 't Hazzo en omgeving is een interactief proces doorlopen met diverse belanghebbenden, onder wie grond- en pandeigenaren en direct omwonenden. Er zijn verschillende werk- en informatieavonden georganiseerd waarbij men actief een bijdrage heeft kunnen leveren. Uiteindelijk is de visie vastgesteld op 18 april 2017, waarna gestart is met de voorbereidingen voor uitvoering van de verschillende deelprojecten.

De meer beleidsmatige documenten als welstandsbeleid en het beleid ten aanzien van monumenten en erfgoed zijn zonder participatie tot stand gekomen, buiten advisering door en het consulteren van de monumentcommissie.

In hoeverre vindt er **regionale afstemming** plaats rondom het thema? En hoe?

Het 'thema' is voornamelijk gericht op lokale ontwikkelingen en beleid met weinig tot geen directe regionale componenten. Er is dan ook geen sprake van (structurele) regionale afstemming. Voor de

gevallen waarvoor hiervan wel sprake is of kan zijn, zoals de structuurvisie of visie en daaruit volgende projecten waarin regionale afstemming of samenwerking nodig is, vindt deze afstemming veelal ad hoc plaats. Denk hierbij aan het in de gelegenheid stellen van buurgemeenten om te reageren op een (ontwerp) visie.

In het geval van de centrumontwikkeling in Aalst is sprake van verdergaande afstemming en samenwerking. Deze heeft dan met name betrekking op de nieuwe N69 (Westparallel) en het afnemen van de verkeersintensiteit op de Eindhovenseweg hierdoor. Dit biedt kansen voor afwaardering en herinrichting van de drukke weg door het centrum van Aalst. Betrokken partijen zijn de gemeenten Eindhoven en Valkenswaard en de provincie Noord-Brabant. De afstemming verloopt via de projectleider van Duurzaam door Waalre (Traverse/Eindhovenseweg).

Gebiedsvisie Waalre Noord: Tot nog niet, nu moeten locaties worden voorgelegd aan regio: coördinatieteam SGE.

Thema	3. Grondbeleid
Relevante beleidsstukken	Gemeente / regio - Nota Kostenverhaal 2014 - Nota Grondbeleid 2019 - Pachtbeleid 2017
Samenvatting relevante ambities en doelen	Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie: Enkel de Nota Kostenverhaal is van belang. Daarin staat vastgelegd hoe de kosten van ruimtelijke ontwikkelingen kunnen worden verhaald op initiatiefnemers. De Nota Kostenverhaal moet worden aangepast naar aanleiding van de omgevingswet, en legt de basis voor kostenverhaal in de omgevingsvisie en de doorvertaling in omgevingsplannen. Als de wijze van kostenverhaal niet voldoende vastligt in de Nota Kostenverhaal, kan het ook niet worden doorbelast aan initiatiefnemers. De Nota Grondbeleid en de Nota Kostenverhaal zijn uitwerkingen van ander beleid en daardoor min of meer uitvoerend van aard, ten dienste van bijvoorbeeld structuurvisie, woonvisie. Het pachtbeleid staat op zichzelf en heeft geen relatie met de omgevingsvisie.
DNA	Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig... Geen
2040	Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie) Geen. De Nota Grondbeleid en de Nota Kostenverhaal zijn uitwerkingen van ander beleid en daardoor min of meer uitvoerend van aard, ten dienste van bijvoorbeeld structuurvisie, woonvisie.
Doelen Omgevingswet	Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid? Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe? Neen In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld? Niet, intern document. In hoeverre vindt er regionale afstemming plaats rondom het thema? En hoe? Enkel in het opzicht dat er vergelijkingen worden gemaakt tussen de wijze waarop de verschillende gemeenten in het SGE het grondbeleid en kostenverhaal hebben vastgelegd.

Thema	4. Economie
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokaal Economisch Programma 2011-2020 (2011) - Structuurvisie Waalre (2013) - Centrumvisie Waalre-dorp (2012) - Visie vitaal dorpshart Aalst 2.0 (2019) - Heldere strategie voor sterke werklocaties in Waalre (2019, niet vastgesteld) <p>Regio (SGE)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programmeringsafspraken bedrijventerreinen (2016, actualisatie in 2020 voorzien) - Programmering kantoren (2013, actualisatie in 2020 voorzien) - Regionale detailhandelsvisie (2015)
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p>Algemene doelstelling vanuit economisch perspectief: Waalre is een dynamische gemeente met een vitaal economische gemeenschap.</p> <p>Daarom zetten we in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud van (winkel)voorzieningen in onze beide dorpscentra; met name aandacht voor centrum Aalst - Versterking van de recreatieve toeristische infrastructuur - Behoud (koesteren) van de werklocaties (waaronder Voldijn, Diepenvoorde, Het Broek) - Bijdrage aan de Brainport ambities <p>We werken op economisch vlak samen met gemeenten in het Stedelijke Gebied Eindhoven (SGE) en de Metropoolregio.</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>Met name MKB-bedrijven, veel zzp-ers, door unieke ligging net onder Eindhoven en in Brainport kansen voor uitbreiding High Tech Campus en beperkte uitbreiding (2,5 ha) lokaal bedrijventerrein (bv Het Broek)</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ook voor een woongemeente is een vitale economie van belang - Nieuwe werklandschappen: hoe gaan we om met functiemenging? - Behoud compacte centra: uitdaging om van het woondorp geen slaapdorp te laten worden. Welke rol speelt een centrum daarin? Wat kunnen we daar gezien de trends en ontwikkelingen nog vinden? - Toekomst agrarische sector? irt ruimtegebrek - Toekomst bedrijventerrein Voldijn
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p>

Beperkt, met name vanuit economische optiek (sectoraal) opgesteld.

Is er beleid dat **gebiedsgericht** is uitgewerkt? Welke en hoe?

Centrumvisies (Aalst en Waalre-dorp) zijn gebiedsgericht.

In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van **participatie** met inwoners opgesteld?

Opstellen centrumvisies en structuurvisie veel participatie.
Bij LEP en strategie werklocaties mn bedrijfsleven betrokken

In hoeverre vindt er **regionale afstemming** plaats rondom het thema? En hoe?

Binnen SGE thema Economie veel afstemming over bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel.

Thema	5. Verkeer en vervoer
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inrichting 30 km/uur zones in kader van rijksbeleid Duurzaam Veilig/ 2004 - Categoriseringsplan(functie en kwalificatie van wegen (20014) - Fietsbeleidsplan 2008/2020 - ...
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p>Weren doorgaand verkeer Stimuleren en faciliteren fietsgebruik Bevorderen en faciliteren Openbaar Vervoer De N69 wordt opnieuw ingericht, aansluitend op het centrumplan voor Aalst.</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>Wonen in een prachtige Groene omgeving en de stad binnen korte afstand</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>We zijn een prachtige groene gemeente binnen een (druk) stedelijk gebied met een enorme groeipotentie. We zijn geen Gallisch dorp en zullen altijd mee moeten denken de de opgaven binnen het stedelijk gebied. Als voorbeeld: De huidige N69 kunnen we niet afwaarderen naar een 'woonstraatje' omdat er een opgave ligt om op dit traject de OV voorziening van de Eindhoven naar de Kempen op te waarderen.</p> <p>Stedelijk OV systeem wordt meer gericht op hubs en voor- en natransport. Daar speelt de fiets een belangrijke rol in.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid? Alles heeft met alles te maken. Mobiliteit-Ruimtelijke Ordening-Openbare Ruimte-leefbaarheid-gezondheid</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe? Intern: wijkgerichte aanpak herinrichting van wijken. Gebiedsgericht in kader van Gebiedsopgave Zuidoost Brabant om de de bereikbaarheid te verbeteren. Met andere worden, waalre betaalt mee aan gebiedsopgaven zonder daarbij direct profijt van te hebben.</p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld? Alles</p> <p>In hoeverre vindt er regionale afstemming plaats rondom het thema? En hoe?</p>

Thema	6. Bestuurlijke (regionale) samenwerking
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toekomstvisie De Kracht van Waalre - Samenwerkingsakkoord 2019-2022 Metropoolregio Eindhoven - Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven - Samenwerkingsovereenkomst Aanvraag status Van Gogh Nationaal Park (SGE) - Streefbeeld Landelijk gebied (MRE) - Regionale Energie Strategie (MRE) - Landelijke en Provinciale beleidsstukken: o.a. <ul style="list-style-type: none"> - MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) - REOS (Ruimtelijke Economische Ontwikkelstrategie) - Brainport Nationale Actieagenda - Provinciale visies, agenda's etc. - Landelijke en Provinciale omgevingsvisie.
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Toekomstvisie De Kracht van Waalre</i> Om zelfstandig te blijven moeten we samenwerken. Met inwoners én met omliggende gemeenten. In die samenwerking zijn we een betrouwbare partner. We zijn solidair met onze samenwerkingspartners. Als gemeente hebben we het volgende te bieden in de regio: The Living Room van Brainport, volgens Elsevierjaar na jaar de "Beste woongemeente van Zuid-Nederland. - <i>Samenwerkingsakkoord 2019-2022 Metropoolregio Eindhoven:</i> Het doel van de samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven is het handhaven en uitbouwen van het kenmerkende economische profiel van de regio, om op die manier het vestigings- en verblijfsklimaat voor onze inwoners en bedrijven te stimuleren. Het verbeteren van de leef-, verblijf- en werkomstandigheden van onze inwoners, bezoekers en bedrijven is daarbij de leidraad. Alleen in onderlinge samenhang kunnen we de grote uitdagingen van deze tijd aanpakken. Het is niet de stad of het landelijk gebied, er is een gezamenlijk eigenaarschap over zowel de problemen als de successen van elk van de 21. Stad en landelijk gebied versterken elkaar en functioneren als een geheel. De thema's zijn: Economie, Mobiliteit, Transitie Landelijk Gebied en Transitie - <i>Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven</i> We beschouwen het Stedelijk Gebied Eindhoven als een City of Villages. City staat voor onze gezamenlijke kracht als hart van Brainport Eindhoven, met de dynamiek die daarbij hoort. Deze City is opgebouwd uit tal van bouwstenen: de dorpen en wijken, de stadscentra van Eindhoven en Helmond en gemeenschappen (de Villages) binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven. Iedere Village heeft een eigen functie ten dienste van het geheel. Die City of Villages kent geen harde grenzen, maar vormt door de onderlinge maatschappelijke en fysieke verbindingen geografisch een herkenbare eenheid. Dat volgt ook uit de historie, waarin de huidige dynamiek tussen steden en meer landelijke gemeenten is geworteld. In een deel van de City of Villages borrelt en bruist het stevig. Veel inwoners van onze gemeenten werken hier, de economie is er booming, de gemeenschap heeft veel internationale kenmerken, de dynamiek is hoog en we huisvesten wereldspelers en kennisinstellingen in de high-tech, maak- en designindustrie. In andere delen van de City of Villages borrelt en bruist het gemoedelijker. Het is er goed toeven, wonen en recreëren. Het Stedelijk Gebied Eindhoven vormt het hart van Brainport Eindhoven: een veelzijdig getalenteerd, ondernemende en kleurrijke regio met sterke karakters, waarin (hoog)stedelijke en dorpse kwaliteiten op

unieke wijze gecombineerd worden.

Uiteindelijk gaat het ons om gelukkige inwoners. Een simpele zin, maar een grote opgave. Dat vraagt om een prettig en gezond leefklimaat en betrokkenheid en verantwoordelijkheid van alle inwoners. Ieder mens doet ertoe en kan op zijn of haar eigen manier bijdragen én profiteren. Of je nu bezoeker bent, inwoner, internationale kenniswerker, student of ondernemer.

Het Stedelijk Gebied Eindhoven moet een fijne plek zijn voor jong en oud, verschillende gezinssamenstellingen, hoog en lager opgeleiden, voor inwoners met of zonder beperking; een inclusieve samenleving. We willen dan ook iedereen uitnodigen, stimuleren en faciliteren om een steentje bij te dragen aan de leefbaarheid en kwaliteit van leven. Investeren in en bouwen aan Quality of Life is ons eerste speerpunt. Samen maken we het Stedelijk Gebied Eindhoven een City of Villages waar we ons verantwoordelijk voelen voor elkaar, waar we gezond groeien (soms kleinschalig, soms grootschalig), waar je veilig en prettig kunt wonen, recreëren en werken.

Gezonde, aantrekkelijke wijken en dorpen en Quality of Life zijn verbonden met een bloeiende economie. We gaan daarbij voor duurzame groei om de generaties na ons ook een prettig leven te garanderen. Een gunstig economisch klimaat trekt nieuwe ondernemingen, startups en talent aan en geeft een boost en zelfvertrouwen aan de inwoners en bezoekers van het Stedelijk Gebied Eindhoven.

In Brainport Next Generation hebben overheid, ondernemers en kennisinstellingen, een economische strategie voor de regio Zuidoost Brabant (de Metropoolregio Eindhoven) geformuleerd. In de Brainport Nationale Actieagenda wordt deze economische strategie verbonden met de inzet van het rijk en met andere regio's in Nederland. In onze actieprogramma's Economie, Wonen en Voorzieningen maken we ons hard om de daarin opgenomen doelstellingen te realiseren. Economic Welfare is dan ook ons tweede speerpunt.

Deze Samenwerkingsagenda is tot stand gekomen met input van vele sleutelfiguren uit de 9 samenwerkende gemeenten: Deze zijn uiteindelijk in denktanks terechtgekomen en hebben over de 4 thema's gesproken: Wonen, Economie, Voorzieningen & Evenementen en Ruimte.

- Samenwerkingsovereenkomst Aanvraag status Van Gogh Nationaal Park (ism SGE)

Met het SGE nemen we deel aan de Aanvraag status Van Gogh Nationaal Park (de groene binnentuin van de Brabantse steden)

Doelstelling is:

"Het Van Gogh NP levert meerwaarde op voor het gebied en de partijen, door:

- . behoud en versterking van natuur en landschap, juist ook voor de opgaven van nu (energie, klimaat, landbouw, circulaire economie, woon- en werklocaties);
- . versterking van het internationale vestigingsklimaat;
- . het bieden van perspectief voor boeren en voedsel;
- . een extra bezoekmotief voor toeristen;
- . bij te dragen aan een gezonde en aantrekkelijke woon- en werkomgeving voor bewoners;
- . bevordering van participatie, waardering en trots bij vrijwilligers, voor hun landschap".

Slechts deelname aan aanvraag, afwachten wat ambities werkelijk waard zijn/mogelijkheden zijn.

- Streefbeeld Landelijk Gebied

Het landelijk gebied draagt bij aan de versterking van het concurrerend vestigingsklimaat van en de leefbaarheid in onze regio als totaal (Brainport) en is op zichzelf leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal. Dit streefbeeld beschrijft onze ambitie met richtinggevende uitspraken over deze gewenste ontwikkeling.. Het begint niet op 0. Landelijke en provinciale stukken waar dit stuk op voortbouwt staan genoemd.

Richtinggevende uitspraken Streefbeeld:

1. We versterken landschap, natuur en de verbinding tussen stad en platteland en creëren ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.

	<p>Het klimaat verandert. De regio krijgt meer te maken met periodes van ernstige droogte of hevige neerslag. Het wordt ook heter, vooral in de kernen. Ons watersysteem en de ruimtelijke inrichting zijn hier nog niet voldoende op ingesteld.</p> <p>De regio wil in 2050 klimaatneutraal zijn. Echter, zonder samenhang tussen de maatregelen lopen we het risico op gemiste kansen, verrommeling van het landschap en weerstand bij burgers en bedrijven. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging, met name in het landelijk gebied.</p> <p>Onze regio kenmerkt zich door een sterke verwevenheid van het landelijk gebied en verstedelijkt gebied. Het landelijk gebied, en meer in het bijzonder het landschap, vormt een belangrijke kwaliteit voor de aantrekkingskracht van de Brainport.</p> <p>2. We streven naar een ruimtegebruik van onze regio dat in balans is met de natuurlijke systemen.</p> <p>De huidige intensieve manier van voedselproductie gaat ten koste van het landschap, de natuur, de bodemkwaliteit en biodiversiteit, het milieu en de volksgezondheid. Het landgebruik moet in evenwicht gebracht worden met wat het natuurlijk systeem aankan.</p> <p>3. In het verlengde van bovenstaande zoeken we samen met de landbouw-sector en andere stakeholders gericht naar mogelijkheden om in het landelijk gebied meer maatschappelijke en economische meerwaarde te genereren door het bijdragen aan bijvoorbeeld een gezonde bodem, maatschappelijke aspecten (vitaliteit en leefbaarheid), biodiversiteit, duurzame energieopwekking, klimaatadaptatie en landschappelijke kwaliteit.</p> <p>Een transitie biedt kansen. We gaan nadrukkelijk op zoek hoe de veranderende rol en invulling van het landelijke gebied vertaald kan worden in –alternatieve- economische verdienmodellen.</p> <p>- Regionale Energiestrategie Ga er van uit dat Albert laatste stand van zaken aanlevert. Voor mij blijft grote vraag hoe om te gaan met RES. Taakstellend, kaderstellend of input voor Omgevingsvisie?</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>The Living Room van Brainport, volgens Elsevierjaar na jaar de "Beste woongemeente van Zuid-Nederland.</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>Klimaat, vergrijzing, inclusieve samenleving, tegengaan van tweedeling, geloofwaardigheid openbaar bestuur.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid? Wordt steeds beter. Men is het over het algemeen wel eens over onze grote opgaven en beeld daarvan wordt steeds meer gedeeld. Maar blijft aandachtspunt.</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe? -</p>

In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van **participatie** met inwoners opgesteld? De Kracht van Waalre met intensief participatietraject, Samenwerkingsagenda SGE met inbreng van sleutelfiguren (mooi traject!)

In hoeverre vindt er **regionale afstemming** plaats rondom het thema? En hoe? Genoemde beleidsstukken veelal regionaal. Aandachtspunt is afstemming landelijk/provinciaal/regionaal. Aantal stukken toch top down. Hoe gaan we daar mee om?

Thema	7. Cultuurhistorie en erfgoed
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> - Archeologieverordening - Monumentenbeleid (2008)
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p>Erfgoedkaart met verwachtingsvolle gebieden Hoge waarden in het bebouwd gebied 't Loon beschermd dorpsgebied</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>Waalre en Aalst hebben een rijk verleden als agrarische kernen en later als ondernemende kernen met veel nijverheid. Het historische karakter is op verschillende plekken goed behouden gebleven, denk aan de kern van Waalre of het Loon.</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>Erfgoed en verduurzaming Cultuurhistorische waarden in relatie tot woningbouwopgave.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe?</p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld?</p> <p>In hoeverre vindt er regionale afstemming plaats rondom het thema? En hoe?</p>

Thema	8. Recreatie en Toerisme
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nota Toerisme en Recreatie (2005) - Lokaal Economisch Programma 2011-2020 (2011) - Structuurvisie Waalre (2013) - Beleidsnota Recreatie (en toerisme) wordt in 2020 opgesteld.
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p>Centraal staat dat Waalre een aantrekkelijke woongemeente is en wil blijven. Bij dit vertrekpunt zijn juist de recreatieve voorzieningen in Waalre voor haar eigen (en regio) inwoners van belang.</p> <p>Het primaire doel is om de recreatieve aantrekkelijkheid van Waalre voor haar eigen inwoners en regio-inwoners te verbeteren en als ondergeschikte afgeleide daarvan meer bezoekers (regio-inwoners en toeristen) naar Waalre te trekken, mits dit geen afbreuk doet aan het 'goed wonen' in Waalre. De verbetering van de recreatieve aantrekkelijkheid heeft een positieve invloed op de vitaliteit van onze inwoners en overige bezoekers (b.v. door wandelen en fietsen), onze dorpskernen en de dynamiek in het buitengebied. Ook kan dit leiden tot meer bestedingen en groei van de werkgelegenheid van de lokale economie.</p> <p>Dit jaar wordt de koers bepaald op het gebied van recreatie en toerisme. Recreatief worden er nu wandel en fietsroutes ontwikkeld in het buitengebied (Achterland groen ontwikkelt en landgoederen)</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>Waalre is een uitstekende plek om te recreëren voor de (regio-)inwoners, maar heeft amper toeristische attractiewaarde.</p> <p>Door de ligging kan Waalre fungeren als verbindingsschakel tussen stad (Eindhoven) en land (de Kempen/ de Groote Heide)</p> <p>Voor een woongemeente is recreatie belangrijk.</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aandachtspunt is de recreatieve druk in de bossen - Natuur/ recreatieve poorten - Versterking routes en bijbehorende voorzieningen - Samenwerking regionaal/ lokaal - Informatievoorziening/ promotie
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe?</p>

In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van **participatie** met inwoners opgesteld?
In 2020 zal met behulp van participatie beleidsnota worden opgesteld.

In hoeverre vindt er **regionale afstemming** plaats rondom het thema? En hoe?
Amper regionale afstemming

Thema	9. Buitengebied, landbouw, leefbaarheid
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebiedsvisie Waalre Noord [2008?] - Gebiedsvisie Westrand Waalre [2012] - Toekomstvisie Dommeldal de Hogt, natuurlijk ondernemend [2018] - Landgoederen beleid is in ontwikkeling. Moet in 2^e kwartaal 2020 door gemeenteraad worden goedgekeurd.
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebiedsvisie Waalre Noord; Integrale versterking van buitengebied waarbij natuur- en landschapskwaliteiten een prominente plek krijgt. Buitengebied daar is een buffer tussen A2 en nieuwe wijk. Verder willen we een aantrekkelijk uitloopegebied van de nieuwe wijk creëren. • Gebiedsvisie Westrand Waalre; Visie doet uitspraken over (middellange / lange) gewenste inrichting. Het wijst gebieden aan waar landbouw, natuur/landschap, recreatie, ruimte voor stedelijke ontwikkelingen de primaat heeft. • Toekomstvisie DDH; Versterken van de kwaliteit en beleving van landschap en natuur. Versterken van de verbinding tussen stad en platteland. Versterking van de economische draagkracht van agrariërs. Dommeldal de Hogt is de 'langzame' uitvalsbasis van de 'snelle' omgeving en de inrichting en gebruik sluiten hierop aan. Landschappelijke kwaliteit genereert een meerwaarde voor zowel wonen als werken. Recreatie sluit aan bij de rust in natuur en landschap.
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>Dorps maar toch dicht bij de stad en haar voorzieningen. Veel natuur/groen. Goed bereikbaar.</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>Ontwikkeling agrarische sector. Leegstand/vrijkomende agrarische bebouwing. Milieu/stikstof. Energietransitie en ruimteclaim zonneweides/windmolens.</p> <p>Er wordt veel nieuwe natuur ontwikkeld langs de Dommel en in het Achterveld. De gemeente wordt groener. De trend is dat een deel van de boeren stopt, maar we moeten nadenken over hoe we onze voedselproductie duurzamer en lokaler maken (denk aan herenboeren en voedselbos). Landgoederenbeleid zou een instrument kunnen zijn voor de realisatie van natuur en wonen. Natuurwaarden kunnen zo beter worden.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebiedsvisie Waalre Noord; Doet uitspraken over in een ingekaderd gebied gewenste (lange termijn) inrichting in de toekomst. • Gebiedsvisie Westand Waalre; Gebied wordt onderverdeeld in deelgebieden. Geeft per deelgebieden de koers aan op thema's; wonen/werken, natuur, landschap, cultuurhistorie, landbouw, recreatie/toerisme • Toekomstvisie DDH; Doet uitspraken over in een ingekaderd gebied gewenste (lange termijn) inrichting in de toekomst. Document gaat ook over hoe dit te doen. Hoe samen te werken.

In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van **participatie** met inwoners opgesteld?

- **Gebiedsvisie Waalre Noord;** ontwikkeld in samenspraak met gemeentelijke partners, zoals Natuurmonumenten en IVN. Daarna gepubliceerd waarna een ieder een reactie kon geven.
- **Gebiedsvisie Westrand Waalre;** Idem als hierboven, maar dan ook ZLTO / provincie/ Stichting Waalres Erfgoed
- **Toekomstvisie DDH;** ontwikkeld met gemeentelijke partners (Eindhoven, Veldhoven, Provincie, Waterschap, Natuurmonumenten, ZLTO, Brabant Water, Brabants Particulier grondbezit)

In hoeverre vindt er **regionale afstemming** plaats rondom het thema? En hoe?

- **Gebiedsvisie Waalre Noord;** de natuurrealisatie binnen het natuurnetwerk wordt in regionaal verband opgepakt (Dommeldal de Hogt/Gebiedsimpuls N69). Wordt intensief samengewerkt met provincie die ook capaciteit beschikbaar stelt en er wordt gebruik gemaakt van het GOB (groen ontwikkelfonds brabant). Voor 2020 staat op het programma samen te gaan werken met ondersteuningsnetwerk van de provincie (agrarische tak)
- **Gebiedsvisie Westrand Waalre;** Idem als hierboven.
- **Toekomstvisie DDH;** de volledige aanpak is regionaal. Idem als omschreven bij Gebiedsvisie Waalre Noord.

Thema	10. Water en Riolering
Relevante beleidsstukken	Gemeente / regio - Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p>Ter info: Het vGRP (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan) is per 2021 niet meer verplicht voor gemeenten.</p> <p>Visie opstellen: Waterschappen en gemeenten moeten in hun eigen verordening (waterschapsverordening resp. omgevingsplan) regels vaststellen voor dit afvalwaterlozingen in hun gebied. In het geval van lozingen in de bodem en het riool moet de gemeente logische regels opstellen en die in een omgevingsplan inpassen.</p> <p>Doelen en ambities die beschreven moeten worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grondwaterzorgplicht - Zorgplicht voor hemelwater - Afvalwaterlozing / stedelijk afvalwaterlozing <p>De visie wordt momenteel behandeld binnen de samenwerking Waterportaal (gemeenten en waterschap in Zuid-oost Brabant) Hierover volgt binnenkort meer:</p>
DNA	Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig... Financieel gezonde voorziening opgenomen in het vGRP.
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>3.1 Waterwet, Wet milieubeheer, Omgevingswet Gemeenten hebben op grond van de Wet milieubeheer (Wm) een zorgplicht voor de inzameling van stedelijk afvalwater, en op grond van de Waterwet een zorgplicht voor hemelwater en een zorgplicht voor grondwater. De wijze waarop een gemeente invulling geeft aan de zorgplichten wordt weergegeven in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Met de Wet gemeentelijke watertaken hebben de gemeenten ook een extra instrument gekregen ter realisatie van de zorgplichten met betrekking tot hemel- en grondwater in de vorm van de gemeentelijke verordening.</p> <p>Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal de verplichting voor het opstellen van een GRP vervallen. De zorgplichten worden wel overgenomen in artikel 2.16, lid 1a.</p> <p>3.2 Zorgplicht stedelijk afvalwater In artikel 10.33 Wm staat de zorgplicht ten aanzien van de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater. Onder stedelijk afvalwater wordt afvalwater verstaan dat bestaat uit huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander afvalwater. In de praktijk wordt hier invulling aan gegeven door de aanleg en beheer van een openbaar vuilwaterriool. Deze zorgplicht dient mede ter implementatie van de EU-richtlijn stedelijk afvalwater en sluit aan bij de</p>

zorgplicht van de waterschappen voor het zuiveren van stedelijk afvalwater zoals vastgelegd in artikel 3.4 van de Waterwet.

Sinds de inwerkingtreding van de Wet op de Gemeentelijke Watertaken per 1 januari 2008 hebben gemeenten meer flexibiliteit en kunnen zij in plaats van aanleg en beheer van een openbaar vuilwaterriool ook gebruik maken van afzonderlijke systemen of andere passende systemen zoals IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater, kleinschalig systeem voor de zuivering van huishoudelijk afvalwater) als daarmee eenzelfde graad van milieubescherming wordt bereikt. Dat laatste moet blijken uit het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

3.3 Zorgplicht hemelwater

Op particulier terrein is primair de eigenaar van het terrein verantwoordelijk voor de afvoer van het hemelwater tenzij dit nietredelijkerwijs van hem/haar verwacht kan worden. Het schone hemelwater wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater of wordt in de bodem geïnfiltreerd.

Het Activiteitenbesluit, Besluit lozing afvalwater huishoudens en het Besluit lozen buiten inrichtingen bieden mogelijkheden om bij maatwerkvoorschrift eisen te stellen als het hemelwater van onvoldoende kwaliteit is.

De hemelwaterzorgplicht is verankerd in artikel 3.5 van de Waterwet. De gemeenten zijn verplicht de zorg van het hemelwater als onderdeel op te nemen in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Op basis van een integrale afweging op lokaal niveau beslist de gemeente vervolgens hoe ze dit regenwater verwerkt. Vanwege de nauwe relatie met het watersysteem is afstemming met het waterschap onontbeerlijk. Gemeenten hebben bij uitvoering van de zorgplicht veel beleidsvrijheid en kiezen dus voor een aanpak die het beste aansluit bij de lokale omstandigheden.

3.4 Zorgplicht grondwater

Burgers en bedrijven zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de gevolgen van overtollig grondwater of een lage grondwaterstand. Artikel 3.6 van de Waterwet bevat de gemeentelijke zorgplicht voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen om structurele nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. In het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) geeft de gemeente aan hoe invulling wordt gegeven aan de grondwaterzorgplicht, bijvoorbeeld wanneer sprake is van 'structureel', wat doelmatig is, etc.

Mochten zich problemen voordoen in verband met de grondwaterstand dan dient de gemeente, binnen de grenzen van doelmatigheid, maatregelen te treffen om deze gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Deze zorgplicht richt zich met name op maatregelen van waterhuishoudkundige aard. Ze kunnen bestaan uit het inzamelen, bergen, transporteren en het nuttig toepassen van schoon water, het verbeteren van de waterdoorlaatbaarheid van de bodemtoplaag en hydrologische compartimentering van de bodem door aanleg van kleidammen en kleischermen.

<p>Doelen Omgevingswet</p>	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid? N.v.t.</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe? Nee</p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld? Niet</p> <p>In hoeverre vindt er regionale afstemming plaats rondom het thema? En hoe? Sinds 2012 werken de gemeenten Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Reusel-De Mierden, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre, Waterschap De Dommel en drinkwaterbedrijf Brabant Water onder de naam 'Waterportaal', samen bij om de kosten voor de sector te beheersen, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en een oplossing te vinden voor de toenemende personele kwetsbaarheid in de sector. Een samenwerkingsovereenkomst regelt de bestuurlijke aansturing door de "waterportefeuillehouders" van gemeenten, waterschap en drinkwaterbedrijf en een ambtelijke werkgroep die op basis van door de stuurgroep vastgestelde jaarprogramma's de drie opgaven uit het Bestuursakkoord Water uitwerkt.</p>
--------------------------------	---

Thema	11. Natuur, landschap en biodiversiteit
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente Groenvisie "Een weelderige groene ruimte als excellente woonomgeving"(Januari 2019). Beleid- en beheerplan Groen en Bomen(2020-2029).</p>
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p><i>De groenvisie zet een stip op de horizon voor het openbaar groen in Waalre en is beschreven aan de hand van zes thema's. Per thema zijn ambities met onderbouwing en een ambitiekaart opgesteld.</i></p> <p><i>Denk in dit verband aan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Waalre blijft de groenste woongemeente in de Brainportregio;</i> - <i>Iedere inwoner heeft de mogelijkheid om te genieten van het groen en om daarin te spelen, te sporten of te recreëren;</i> - <i>Behoud van bestaande en gezonde bomen is het uitgangspunt;</i> - <i>Maximale inzet om de effecten van klimaatverandering voor te zijn;</i> - <i>Een diversiteit aan soorten flora en fauna;</i> - <i>Het combineren van functies zoals waterberging, spelen en natuur;</i> - <i>Openstaan voor initiatieven van bewoners;</i> <p><i>De groenvisie is nader uitgewerkt in het Beleids- en beheerplan groen en bomen.</i></p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p><i>De bosrijke omgeving en de stevige groenstructuren zijn bepalend voor het groene karakter van Waalre. Hier is het excellent wonen in een kwalitatief hoogwaardige woonomgeving; Waalre is dan ook huiskamer van de Brainportregio.</i></p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>Een van de meest groene gemeenten, maar de kwaliteit van het groen staat wel onder druk door verstedelijking en recreatie.</p> <p>Veel groen, maar maar een klein deel in bezit door de gemeente. De rest Brabants Landschap en landgoederen, die niet altijd hun grond openstellen. Dus enorm veel routes op de grond van de gemeente, op die plekken moet ontzettend veel gefaciliteerd worden, maar waar kunnen we in de openbare ruimte/groen al die functies kwijt?</p> <p>Oproep om meer te investeren in het goede onderhoud van dergelijke zaken in plaats van uitbreiding. (dit met name binnen de bebouwde kom).</p> <p>Duurzaamheid en biodiversiteit ook binnen de bebouwde kom belangrijke opgaven. Steeds minder inkomsten uit het bos (ook minder subsidie voor bossen).</p>

	<p>Opgave om van het traditionele productiebos een omschakeling te maken naar natuurbos. Op de lange termijn misschien meer een parkachtige setting vanuit de high tech campus.</p>
<p>Doelen Omgevingswet</p>	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <p><i>In het Beleids- en beheerplan groen en bomen en het vervangingsplan is inzichtelijk gemaakt waar investeringen in groen noodzakelijk zijn. Dit is gebeurd met een integrale bril, waarbij de maatregelen voor groen zo mogelijk gekoppeld zijn aan de plannen voor riolering en wegen in de gehele gemeente.</i></p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe?</p> <p><i>Ja, een integraal uitvoeringprogramma openbare ruimte.</i></p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld?</p> <p><i>De visie is opgesteld naar aanleiding van de burgerpeiling in 2017. Voorafgaand aan het opstellen van de visie zijn inwoners en belangenorganisaties uitgenodigd voor een Groencafé. Hier hebben zij nagedacht over de zes visithema's en hun ideeën en wensen kenbaar gemaakt.</i></p> <p>In hoeverre vindt er regionale afstemming plaats rondom het thema? En hoe?</p> <p>nvt</p>

Thema	12. Energie(transitie) en klimaatadaptatie
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionale Energiestrategie (RES) – <i>In ontwikkeling</i> - (Startnotitie) Transitievisie warmte – <i>In ontwikkeling</i> - Beleidsregels Coöperatief ontwikkelen van zon- en windenergieprojecten – <i>In ontwikkeling</i> - Beleidsnotitie Duurzame nieuwbouw 2017-2020 - Beleidsregels Laadvoorzieningen voor elektrische auto's
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p>In 2015 is het Parijs-akkoord gesloten. In dit akkoord hebben 197 landen afspraken gemaakt om verdere opwarming van de aarde een halt toe te roepen. Met de ondertekening heeft Nederland zich gebonden aan maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan. Nederland heeft het akkoord van Parijs vertaald in het Regeerakkoord en de Klimaatwet. De Klimaatwet stelt klimaatdoelstellingen voor de regering vast. Tegelijkertijd is het een kader voor de ontwikkeling, effectmeting en wijze van verantwoording van het beleid dat moet leiden tot het halen van de wettelijke vastgelegde klimaatdoelstellingen. Hoofddoel van de wet is het bereiken van 95% broeikasgasreductie in Nederland in 2050 ten opzichte van 1990 en als tussendoel 49% broeikasgasreductie in 2030. De Klimaatwet bevat als neven doel het streven naar 100% CO₂-neutrale elektriciteitsproductie in 2050. In het landelijke Klimaatakkoord is invulling gegeven aan de voorgenoemde nationale doelen en afspraken. Belangrijk onderdeel van het Klimaatakkoord is de afspraak dat elke regio in Nederland een Regionale Energiestrategie (RES) opstelt: de regio's zijn aan zet. Met de RES geven de regio's invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord zoals deze zijn gemaakt aan de sectortafels voor Elektriciteit en Gebouwde omgeving. Deze opgave is complex en de ruimtelijke impact van de energietransitie is enorm. Juist in de vertaling van de klimaatambities naar locaties en projecten worden ook de maatschappelijke en ruimtelijke consequenties en dilemma's concreet. Dit betekent dat met name gemeenten een grote verantwoordelijkheid hebben omdat doelen en afspraken lokaal en dus op gemeentelijk niveau moeten landen. Er staan ons in dat kader flinke veranderingen te wachten.</p> <p>Naast de opwek van duurzame elektriciteit is het aardgasarm maken van de bestaande warmtevoorziening in Nederland, de warmtetransitie, ook een cruciaal onderdeel in het Klimaatakkoord. Het grootste deel van de energievraag van woningen en gebouwen bestaat immers uit warmte. Gemeenten moeten uiterlijk eind 2021 een Transitievisie Warmte vaststellen met het tijdpad waarop wijken van het aardgas gaan. Voor wijken waarvan de transitie vóór 2030 is gepland, moeten ook de potentiële alternatieve energie infrastructuur bekend zijn. De warmtetransitie betreft de bestaande woningvoorraad. Voor nieuwbouwwoningen is sinds de zomer van 2018 via de wet Voortgang Energietransitie (wet VET) een verbod op aardgas van toepassing.</p> <p>De energietransitie is een enorme maatschappelijke en ruimtelijke opgave, die vraagt om een gestructureerde en gezamenlijke aanpak. Naast de ruimtevraag voor de opwek van duurzame elektriciteit (zonne- en windenergie) is er ook een ondergrondse ruimtevraag voor de uitbreiding van het distributienetwerk (elektra, warmte, hernieuwbaar gas, CO₂-opslag), voor warmtelevering (geothermie en warmte-koudeopslag), voor de opwek- en opslaglocaties van warmte (warmtebuffers) en conversie van elektriciteit in bijvoorbeeld waterstof. De uitwerking/opvolging van de RES (opwek) en de warmtetransitie is daarom een onlosmakelijk onderdeel van de Waalrese Omgevingsvisie.</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>Waalre kenmerkt zich als landelijk gebied met relatief veel bossen.</p> <p>Beperkte mogelijkheden voor windenergielocaties.</p> <p>Grondwaterbeschermingsgebied (mogelijke beperking geothermie en WKO).</p>

	<p>Waalre heeft nauwelijks bestaande beschikbare warmtebronnen zoals restwarmte industrie: samenwerking/mogelijkheden/uitwisseling warmtebronnen met omliggende gemeenten, oa Eindhoven</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>Zie samenvatting. De opgave is enorm! In eerste instantie beleidsmatige borging van locaties/gebieden en het alloceren/verdelen van de opgave in de regio (en op nationaal niveau), maar ook het vinden van voldoende duurzame bronnen om in de behoefte te voorzien. De analyses uit de RES laten zien dat er weinig locaties beschikbaar zijn. Op dit moment wordt gekeken welke locaties kansrijk zijn.</p> <p>De grootste uitdaging is echter de uitvoering van projecten en de wijkgerichte aanpak van de warmtetransitie. Van het meekrijgen van de inwoners tot het beschikbaar hebben van voldoende menskracht, middelen en materialen in de uitvoering (heel de gemeente moet op de schop).</p> <p>Richting 2040 zal ook op het gebied van klimaatadaptatie een steeds grotere opgave ontstaan. Droogte in de natuur, hittestress in de dorpen. Hier is nog geen beleid op gemeentelijk niveau op ontwikkelt.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe? Concept RES</p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld? Beleid in ontwikkeling (zie hieronder) -> inwoners worden meegenomen in de verschillende trajecten.</p> <p>In hoeverre vindt er regionale afstemming plaats rondom het thema? En hoe? RES:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elke dinsdagmorgen ambtelijk - diverse subwerkgroepen; - 4 tot 6 keer per jaar poho energietransitie; - Stuurgroep RES <p>Beleid is in ontwikkeling c.q. wordt aangepast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Startnotitie Transitievisie warmte – <i>In ontwikkeling</i> • Regionale Energiestrategie (RES) – <i>In ontwikkeling</i> • Beleidsregels coöperatief ontwikkelen van zon- en windenergieprojecten – <i>In ontwikkeling</i> • Beleidsnotitie Duurzame nieuwbouw 2017-2020 - <i>in 2020 geactualiseerd.</i>

Thema	13. Milieu, externe veiligheid, bodem en geluid
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bodemfunctieklassenkaart - Bodemkwaliteitskaart (niet meer geldig) (2002) - Bodembeheersplan (niet meer geldig) (2002) - Regionaal beleidplan uitvoering besluit bodemkwaliteit wordt nu opgesteld - Visie Externe Veiligheid (2011) - Nota industrielawaai (2003) - Referentiepunten geluidsbelasting bij evenementen en collegeadvies geluidsbelasting bij evenementen - Regionaal uitvoeringsbeleid asbest
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <p>Bodem: Vrijer grondtransport binnen de gemeente zonder extra onderzoek en behoud van bestaande bodemkwaliteit. Kwaliteit van de bodem moet voldoen aan het beoogde gebruik.</p> <p>Externe veiligheid: Ambitie geen nieuwe gevaarlijke objecten binnen gemeente.</p> <p>Geluid: Bescherming geluidkwaliteit gemeente vanuit bedrijven en verkeer. Woonkwaliteit langs drukke wegen borgen.</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>De gemeente Waalre heeft veel verkeer. De gemeente Waalre is voor een groot deel gelegen binnen een grondwaterbeschermingsgebied. Weinig industrie.</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>De N69 wordt afgewaardeerd waardoor de geluidsbelasting vermoedelijk minder wordt. Vervangende nieuwbouw kan dan sneller gerealiseerd worden. Doel: een geschikte bodem voor het beoogde gebruik. Uitdaging: ontwikkeling 5G gaat boven en onder de grond veel betekenen.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe?</p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld? Niet</p>

In hoeverre vindt er **regionale afstemming** plaats rondom het thema? En hoe?
Regionale werkgroep bodem

Thema	14. Integrale Veiligheid en Rampenbestrijding
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2019 – 2022 - Integraal Veiligheidsplan basisteam de Kempen 2019 – 2022 - Regionaal Risicoprofiel VRBZO 2019 - Meerjarenbeleidsplan VRBZO (op dit moment geldt het “Beleidsplan Wet Veiligheidsregio’s Uitwerking van art 14 Wvr”, zoals vastgesteld tijdens het AB van 16-12-2020. - beleidsplan VRBZO 2021 – 2025 - Zie verder overzicht beleidsplannen, -regels en verordeningen. - ...
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>De prioritaire thema’s voor de komende beleidsperiode (uit het IVP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - High Impact Crimes - Ondernijning / georganiseerde criminaliteit - Cybercrime en cybersecurity - Verbinding zorg en veiligheid - Fysieke veiligheid (brandveiligheid en crisisbeheersing) <p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We streven naar een balans in vraag en aanbod van functies. Een onbalans in vraag en aanbod levert een voedingsbodem op voor criminaliteit. Als er meer aanbod is dan vraag, komen eigenaren financieel onder druk te staan. Zij blijken dan eerder geneigd om hun faciliteiten beschikbaar te stellen voor criminele activiteiten. Als de vraag groter is dan het aanbod, ontstaat de neiging om kwaliteitseisen ten aanzien van veiligheid minder serieus te nemen en een risico voor uitbuiting van kwetsbaren. - De fysieke inrichting ondersteunt de sociale weerbaarheid van individuen. Sociale kwaliteit van de woonomgeving wordt gezien als het belangrijkste concept om de beleving van sociale veiligheid te begrijpen. Mensen ontwikkelen een oordeel over sociale veiligheid op grond van kennis van het gedrag van anderen in de woonomgeving. Een omgeving zal als veiliger worden beoordeeld als bewoners de indruk hebben dat belangrijke normen en waarden over omgang met elkaar en gebruik van de ruimte worden gedeeld. Op locaties waarmee geen sociale interactie mogelijk is, ontstaat een voedingsbodem voor criminaliteit. Daar kunnen criminelen immers ongestoord hun gang gaan. - De fysieke inrichting wordt afgestemd op de beoogde gebruikers. Het ontstaan van overlast komt voort uit de wijze waarop mensen een omgeving met elkaar gebruiken. In de gebouwde omgeving heeft elke locatie een bestemming. Mensen die deze locaties gebruiken zijn de zogenaamde gebruikers. Wanneer gebruikers de locatie niet volgens de bestemming gebruiken is er sprake van onbedoeld, oneigenlijk of ongewenst gebruik. Dit kan bij anderen leiden tot een ervaring van overlast met sociale onveiligheid als gevolg. - Een gezonde leefomgeving is een veilige leefomgeving. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat er een relatie is tussen gezondheid en de veiligheidsbeleving. Slechte gezondheid werkt een verhoogd gevoel van kwetsbaarheid in de hand, maar omgekeerd kan een gevoel van onveiligheid de mobiliteit verminderen, met gezondheidsverlies als gevolg. Mentale vermoeidheid en een verslechtering van sociale relaties, een verhoogde agressiviteit kunnen worden veroorzaakt of versterkt door een slechte bouwkundige kwaliteit van de woning, een hoge bezettingsgraad, belemmeringen om gebruik te maken van groene buitenruimte, geluidsoverlast. Met name kinderen zijn erg kwetsbaar voor deze gebreken. - Samen werken aan een veiligere leefomgeving. Initiatiefnemers van nieuwe ontwikkelingen, maatschappelijke organisaties, gemeenten en andere overheden strevensamen naar een

	<p>veilige(re) leefomgeving. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het werkt het beste wanneer een initiatiefnemer of de gemeente al in een vroeg stadium nadenkt over veiligheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afstand tot risico's vergroot de veiligheid. Met risico's bedoelen we bijvoorbeeld droog bos, hoog water, een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen of het vervoer daarvan. Als bij zo'n risicobron iets gebeurt, kan dat grote gevolgen voor en effecten op de omgeving en haar bewoners hebben. Bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling is het daarom van belang te kijken naar de omgeving en de risico's die zich in de buurt bevinden. Om het aantal slachtoffers te verlagen wil je grote groepen mensen of mensen die zichzelf niet kunnen redden bij een noodgeval (jonge kinderen, gehandicapten, zorgbehoevenden) op afstand van een risicobron hebben. Zij hebben dan meer tijd om in veiligheid gebracht te worden. - Bebouwing en omgeving bieden bescherming. Incidenten zijn niet uit te sluiten, ongeacht de voorzorgsmaatregelen. Mensen in de omgeving van een incident moeten de mogelijkheid hebben om te schuilen of nadelige effecten moeten worden vertraagd. Door bewust na te denken over de manier van bouwen, type en inrichting van gebouwen, kunnen mensen beschermd worden tegen de gevolgen van bijvoorbeeld: rookwolken bij brand, explosies, de verspreiding van giftige gassen, of uitval van nutsvoorzieningen. - Gebouwen en gebieden zijn snel en veilig te verlaten. Als bebouwing en de omgeving onvoldoende bescherming bieden bij incidenten, voorkomt een veilige ontvluchting (evacuatie) verdere slachtoffers. Goede vluchtroutes vergroten de zelfredzaamheid van mensen in het gebied. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is het goed vooraf een analyse van de risico's te maken. Op basis hiervan kunnen de gebouwen en ontsluitingswegen zo ontworpen worden dat mensen veilig en snel naar een veilige omgeving kunnen vluchten. - De omgeving maakt snel en effectief optreden van hulpdiensten mogelijk. Hulpverleners kunnen het snelst optreden als ze goed bij een incident kunnen komen. Een goed doordachte bereikbaarheid en aanrijdroutes van gebieden, gebouwen, bedrijven en evenemententerreinen zijn daarom belangrijk. Voor een effectief optreden van hulpverleners is het van belang om te weten wat ze aan kunnen treffen. Wonen of verblijven er minder-zelfredzame mensen? En welke risico's zijn er (in de omgeving)? Actuele informatie over deze zaken moet toegankelijk zijn voor hulpdiensten. Wanneer voldoende bluswater voorhanden is, kan de brandweer snel en efficiënt optreden. Dit beperkt de gevolgen voor de omgeving en haar bewoners. Er is dan een snellere terugkeer naar de 'normale' situatie mogelijk. Ook de opvang van (vervuild) bluswater is belangrijk om het milieu zo min mogelijk te schaden. - Iedereen is bekend met de risico's en weet hoe te handelen als het mis gaat. Een samenleving heeft altijd te maken met risico's. Communicatie over risico's zelf en de voorbereiding erop, draagt bij aan de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van bewoners. Het uiteindelijke doel is dat iedereen die in een gemeente verblijft weet welke risico's er zijn, hoe ze zich kunnen voorbereiden en wat ze kunnen doen in het geval van crisissituaties. Daar hoort ook kennis van de inrichting van de omgeving en van de mogelijkheden om te handelen bij. Hierdoor stijgt het veiligheidsbewustzijn van mensen en is het handelingsperspectief bekend.
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het gemiddelde veiligheidsgevoel wordt gekwantificeerd op een 7,9. - Uitdaging: beleving en leefwereld van burgers. Top drie belangrijkste veiligheidsthema's om aan te pakken volgens onze inwoners: <ol style="list-style-type: none"> 1) Te hard rijden 2) Woninginbraken 3) Auto-inbraken
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking,</p>

	<p>digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vergrijzing - Afname sociale cohesie/ verharding maatschappij/ vermindering draagkracht - Toename kwetsbare inwoners - Verandering normen en waarden o.a. door verstedelijking
<p>Doelen Omgevingswet</p>	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integraliteit tussen veiligheidsbeleid en met name ruimtelijk beleid ontbreekt op dit moment. - De integraliteit richt zich op dit moment primair tot die afdelingen (VTH) en partners (Veiligheidsregio, politie en OM) die een rol en taak hebben in het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en criminaliteit. <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet specifiek. De omgevingsvisie kan een mooie katalysator zijn om veiligheidsbeleid meer aan te laten sluiten bij de leefomgeving en de gebiedsontwikkeling/ -inrichting. <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld?</p> <ul style="list-style-type: none"> - De doelen uit het Integraal Veiligheidsplan zijn mede gebaseerd op een onder inwoners gehouden veiligheidsenquête. <p>In hoeverre vindt er regionale afstemming plaats rondom het thema? En hoe?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor wat betreft het overkoepelende beleid (Integraal Veiligheidsplan) geldt dat afstemming zich voor een groot deel richt op de regio (Zuidoost-Brabant: Veiligheidsregio) en Eenheid Oost-Brabant en basisteam de Kempen (politie en OM).

Thema	15. Jeugd en Onderwijs
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jeugdbeleid 2020-2024 Waalre (op dit moment nog de Lokale Educatieve Jeugd Agenda & Beleidsplanplan Jeugdhulp). Het jeugdbeleid 2020-2024 omvat het lokale onderwijsbeleid, preventief jeugdbeleid en het beleid betreffende jeugdhulp. - Regionaal Werkplan '21 voor de Jeugd' - Regionale Inkoopstrategie Jeugdhulp met DVO 10 (Helmond, Peelgemeenten en Dommelvallei+) - Regionaal Samenwerkingsprotocol Zuidoost Brabant met Gecertificeerde Instellingen - Regionaal Samenwerkingsprotocol Zuidoost Brabant met Veilig Thuis - Verordening Jeugdhulp Waalre (+ uitvoeringsbesluit, hoe hiermee te werken voor CMD en PlusTeam) - Verordening leerlingenvervoer Waalre - Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Waalre - Regionaal handhavingsbeleid kwaliteit kinderopvang Zuidoost Brabant - Visienota 'Persoonlijk & Dichtbij' (gemeente Waalre en Geldrop-Mierlo)
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle jeugdigen in de gemeente Waalre groeien veilig op in een positieve opvoedomgeving en krijgen de ruimte om hun talenten te ontwikkelen. - Alle peuters maken gebruik van een voorschoolse voorziening en gaan daarom goed voorbereid naar de basisschool. Voor kinderen met een specifieke ontwikkelingsbehoefte is er met toestemming ouders een 'warme overdracht'. - Ouders, (voor)school, CMD en PlusTeam zijn gelijkwaardige partners, er wordt veel geïnvesteerd in een goede aansluiting onderwijs-jeugdhulp. - Het jongerenwerk draagt bij aan de sociale weerbaarheid van jongeren, houdt hen hiermee "op het rechte pad" en helpt hen hun talenten te ontwikkelen. Jongerenwerk, CMD, PlusTeam, de medewerker zorg&veiligheid van de gemeente en de politie delen tijdig signalen waardoor er een sterke preventieve inzet is. Dit gebeurt automatisch en ad hoc, maar ook gestructureerd in het Operatopneel Jeugd Overleg (OJO). - Kinderen volgen een doorgaande leerlijn voorschool – PO- VO – en behalen allemaal een startkwalificatie. We streven in de gemeente Waalre naar integrale kindcentra. - Ouders vragen tijdig om hulp en/of er wordt vroegtijdig gezien dat er hulp nodig is. Ouders hebben zelf de regie, het betrekken van het CMD is vanzelfsprekend en laagdrempelig. Medewerkers van het CMD en PlusTeam werken volgens de 'Sociale Netwerk Strategie'. - Het aantal gezinnen met een maatregel in het gedwongen kader (uitgesproken door de kinderrechter, bijv. een ondertoezichtsstelling of een uithuisplaatsing) in de gemeente Waalre daalt. - Onze scholen zijn goed gehuisvest. Voor basisscholen De Meent en De Drijfveer betekent dit dat de scholen op de (relatief) korte termijn toe zijn aan vervanging.
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig...</p> <p>Op dit thema wordt heel goed samengewerkt (bestuurlijk en beleidsmatig) tussen de gemeente, het CMD, PlusTeam, het onderwijs, de kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, huisartsen en praktijkondersteuner jeugd-GGZ, het jongerenwerk en de politie. De lijntjes zijn heel kort, men weet elkaar goed te vinden, op alle niveaus. Doordat de onderlinge sfeer en samenwerking heel goed is kunnen de ambities uit het jeugdbeleid worden gerealiseerd.</p> <p>Daarnaast loopt het PlusTeam regionaal en zelfs landelijk voorop als het gaat om 'eigen kracht</p>

	<p>stimuleren'. Duurzame oplossingen in gezinnen met problemen kunnen alleen worden bereikt als gezinnen zelf de regie hebben en verantwoordelijk zijn om deze oplossingen te bereiken.</p> <p>De gemeente Waalre heeft vijf basisscholen. Veel VO leerlingen uit de gemeente Waalre gaan naar het Were Di (Valkenswaard) het Van Maerlant en St. Joris (Eindhoven) en naar het Sondervick (Veldhoven). Verder zitten ze verspreid over andere V(S)O scholen in de regio.</p> <p>Twee schoolpleinen (basisscholen De Wilderen en De Drijfveer) zijn semiopenbaar: er kan ook buiten schooltijd gespeeld worden. De sportparken in de gemeente Waalre zijn niet openbaar toegankelijk. Er zijn twee Jongeren Ontmoetingsplekken (JOPs) in de kernen Aalst en Waalre.</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie)</p> <p>Mogelijke uitdagingen voor de lange termijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beheersen uitgaven jeugdhulp - Landelijke ontwikkelingen m.b.t. regionaliseren jeugdhulp/ regionale samenwerking - Blijven normaliseren (tendens indiceren blijft) - Personeelstekort en te volle groepen basisonderwijs - Wachlijsten jeugd-GGZ <p>Inrichting van de openbare ruimte kan meer mening en interactie stimuleren. Met name tussen mensen die elkaar in het dagelijks leven niet snel ontmoeten.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid?</p> <p>Het jeugdbeleid 2020-2024 omvat de samenhangende beleidsterreinen onderwijs & voor- en vroegschoolse educatie – preventief jeugdbeleid (incl. jongerenwerk & jeugdgezondheidszorg) & jeugdhulp.</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe?</p> <p>Nee. We weten wel dat bijv. onderwijsachterstanden zich centrerend in Waalre-dorp en de Voldijn, maar we werken niet wijkgericht (schaal Waalre te klein).</p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld?</p> <p>t.b.v. het beleidsplan jeugd is er input gevraagd aan ruim honderd jeugdigen tijdens de Wij Waalre Jeugddag. Het beleidsplan is afgestemd in de Stuurgroep Lokale Educatieve Jeugd Agenda Waalre (SKOzoK, RBOB de Kempen, St. Nutsscholen Aalst-Waalre, Bibliotheek Waalre, Kinderstad, Het Avontuur, agrarisch kinderdagverblijf Betsie Boe, Novadic-Kentron, Lumens, GGD, Zuidzorg, CMD, PlusTeam, politie) en met de huisartsen. Het wordt voorgelegd aan de samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO de Kempen en RSV PVO Eindhoven Kempenland en aan de Participatieraad Waalre. De verordening jeugdhulp wordt ook afgestemd met een deel van deze partijen.</p> <p>Verordening leerlingenvervoer wordt afgestemd met de Adviesraad Leerlingenvervoer.</p> <p>Verordening huisvesting voorzieningen onderwijs wordt afgestemd met de schoolbesturen.</p>

In hoeverre vindt er **regionale afstemming** plaats rondom het thema? En hoe?

T.b.v. de inkoop jeugdhulp werkt de gemeente Waalre samen met de 10 gemeenten Helmond, Deurne, Asten, Someren, Gemert-Bakel, Laarbeek, Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son & Breugel. Er is een gezamenlijke inkoopstrategie vastgesteld en er ligt een bestuurlijke en ambtelijke werkstructuur om de inkoop jeugdhulp (en Wmo) uit te voeren.

Op het niveau van 21 gemeenten Zuidoost Brabant wordt mbt jeugdhulp samengewerkt tbv de contractering van Gecertificeerde Instellingen en Veilig Thuis. O.b.v. het werkplan 21 voor de jeugd werken we in zuidoost-Brabant samen op de thema's pleegzorg en veiligheid en ook voor de inzet van het 'transformatiefonds'.

Op landsdeel niveau (Noord-Brabant, Limburg, Zeeland) wordt samengewerkt tbv de inkoop van Jeugdzorgplus (= gesloten jeugdzorg)

Het PlusTeam is een GR van de gemeenten Waalre en Geldrop-Mierlo.

Met de gemeenten in het samenwerkingsverband PO de Kempen is er kennisuitwisseling onderling in het ambtelijk regio overleg onderwijs (Bergeijk, Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard, Reusel- De Mierde, Eersel, Bladel, Veldhoven, Oirschot). Daarnaast is er een samenwerkingsstructuur met per subregio een inhoudelijk uitvoeringsplan tussen de gemeente, het samenwerkingsverband PO De Kempen, de 11 schoolbesturen en de (medewerkers van de zorgstructuur van de) scholen.

Er is beleidsmatig en bestuurlijk afstemming met het RSV PVO en de 14 gemeenten in dit samenwerkingsverband.

Leerlingenvervoer hebben we gezamenlijk ingekocht met de gemeente Eindhoven.

Er is een regionaal handhavingsbeleid kinderopvang met 21 gemeenten.

Thema	16. Gezondheid en Sport
Relevante beleidsstukken	<p>Gemeente / regio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Waalre 2015 • Verordening Participatiewet 2015 • Verordening Maatschappelijke ondersteuning Waalre 2017 • Verordening Leerlingenvervoer gemeente Waalre augustus 2018 • Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2019-2022 • Beleidsnotitie Mantelzorgondersteuning 2016-2019 • "Persoonlijk en dichtbij" visie op het meedoen in de samenleving 2012 • Rapport Meedoen voor iedereen in de gemeente Waalre januari 2018 • Lokaal Sport- en Bewegakkoord 2020
Samenvatting relevante ambities en doelen	<p>Korte samenvatting van belangrijke/relevante ambities en doelen in relatie tot de omgevingsvisie: Er is een duidelijke relatie tussen de leefomgeving en de gezondheid. Denk o.a. aan lucht, hitte, groen, geur,verkeer, water, veehouderij en geluid. Bij het maken van plannen is het verstandig om meteen deze thema's te betrekken bij de omgevingsvisie. Zie verder voor input https://brabantscan.nl/dashboard/omgevingsscan</p>
DNA	<p>Wat maakt onze gemeente op dit thema karakteristiek, uniek en bijzonder? Kort maar krachtig... Korte lijnen intern! Een snelle afstemming met elkaar intern. En we staan open voor samenwerking met de inwoners (burgerparticipatie).</p>
2040	<p>Welke specifieke opgaven, kansen en uitdagingen liggen voor wanneer we het huidige beleid plaatsen in het licht van toekomstige ontwikkelingen? (Denk bijvoorbeeld aan opgaven vergrijzing, verstedelijking, digitalisering en aan relatie met de andere thema's uit de beleidsinventarisatie) We weten van elkaar waar we mee bezig zijn. Daardoor vroeg in het proces kennisdeling en afstemming. Luchtkwaliteit van grotere wegen heeft invloed op gezondheid, dat is een opgave. Ook de kwaliteit van de openbare ruimte zo ontwikkelen dat die voor iedereen toegankelijk is.</p> <p>Sportaccommodaties hebben het moeilijker, op de lange termijn een opgave hoe het voorzieningenniveau op een slimme manier op peil gehouden kan worden.</p>
Doelen Omgevingswet	<p>Wat kan in algemene zin gezegd worden over de integraliteit van het beleid? Dat verbetert door samen te werken aan een omgevingsvisie.</p> <p>Is er beleid dat gebiedsgericht is uitgewerkt? Welke en hoe? Neen</p> <p>In hoeverre is het bovenstaande beleid door middel van participatie met inwoners opgesteld? Verordening Leerlingenvervoer is afgestemd met de adviesraad leerlingenvervoer De nota Lokaal Gezondheidsbeleid, Rapport Meedoen voor iedereen en het Lokaal Sport- en Bewegakkoord is afgestemd met maatschappelijke organisaties en professionele netwerkwerkpartners.</p> <p>In hoeverre vindt er regionale afstemming plaats rondom het thema? En hoe? Neen</p>